

Vastaus Sirpa Kauppisen ja Susanna Kaijun sekä 36 muun valtuutetun aloite kännykät pois näkyviltä koko koulupäivän ajan Vantaan peruskouluissa

VD/7221/00.02.00.03/2024

KK/PP/RH/VT/MT

Sirpa Kauppinen ja Susanna Kaiju sekä 36 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Perustelut kännykän käytön vähentämisen hyödyllisyyteen ovat kiistattomat. Se on yksinkertainen keino lisätä liikuntaa koulupäivän aikana, mikä on linjassa Vantaan liikkumisohjelman tavoitteiden kanssa. Perusopetuksen laaja-alaisiin oppimisen tavoitteisiin kuuluu kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu. Kun kännykät eivät ole koulupäivän aikana esillä, mahdollisuuksia vuorovaikutustilanteisiin muiden kanssa syntyy enemmän.

Koulupäivän kännykättömyys vähentänee myös somekiusaamista, kun esimerkiksi luvottomien videoiden kuvaaminen hankaloituessaan vähenee. On myös tutkimusnäyttöä siitä, että keskittymiskyky paranee ruutuajan vähentyessä. Teini-iässä aivot myös muotoutuvat ja ovat tutkimusten mukaan erityisen alttiita addiktioille.

Some ja pelit ovat usein suunniteltu mahdollisimman addiktoiviksi, ja ne tyypillisesti nostavat nopeasti addiktioihin liittyvää dopamiinitasoa. Siksi niiden vaikutuksen vähentäminen on kasvaville lapsille ja nuorille suotuisaa.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että kannustetaan vantaalaisissa kouluissa kännykän käytön minimoimiseen koulupäivän aikana.”

Kaupunginvaltuusto 21.10.2024 § 30

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan perusopetuksen palvelualue toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Eduskunnan hyväksyttyä uuden mobiililainsäädännön 30.4.2025 on Vantaan perusopetuksessa laadittu yhtenäinen ohjeistus mobiililaitteiden käyttöön ja säilytykseen kouluilla. Ohjeistus astuu voimaan 1.8.2025. Ohjeistuksen tavoitteena on tukea oppimista, työrauhaa ja keskittymistä, edistää turvallista ja viihtyisää oppimisympäristöä sekä ohjata vastuulliseen mobiililaitteiden käyttöön. Samalla huomioidaan oppilaiden yksilölliset tarpeet, kuten mobiililaitteiden käyttötarve terveydellisistä syistä tai oppimisen apuvälineenä.

Lain mukaan Suomessa oppilaat eivät lähtökohtaisesti saa käyttää mobiililaitteita ilman opettajan tai rehtorin lupaa oppituntien aikana. Vantaalla on lisäksi päätetty, että mobiililaitteiden käyttöä vähennetään myös välitunneilla, retkillä ja ruokailun aikana. Tämä on myös Opetushallituksen suositus. Vantaalaisissa kouluissa noudatetaan siis edellä mainittua oppituntia koskevaa lakia, sekä seuraavaa:

- **1.–6. luokkien oppilaat** eivät käytä mobiililaitteita koulupäivän aikana lainkaan.

- **7.–9. luokkien oppilaat** eivät käytä mobiililaitteita ruokailussa, koulun tilaisuuksissa tai retkillä. Kukin koulu voi järjestyssäännöissä määrätä, että mobiililaitteiden käyttö on kielletty osalla tai kaikilla välitunneista tai tietyillä alueilla koulussa.

Laitteiden käyttö on sallittua seuraavissa tilanteissa **opettajan tai rehtorin luvalla**:

- oppimistarkoituksessa (opettajan lupa)
- henkilökohtaiseen terveydenhoitoon (rehtorin lupa)
- apuvälineenä esimerkiksi kommunikoinnissa (rehtorin lupa)
- välttämättömien, kiireellisten asioiden hoitoon (opettajan lupa)

Aloitteessa esitettyihin huoliin liittyen todetaan, että aineenopettajajärjestelmässä opiskelevien (7.–9. luokat) osalta kouluilla on mahdollisuus rajoittaa mobiililaitteiden käyttöä myös välituntien aikana. Kuitenkin mobiililaitteiden ohjeistuksen mukaisen säilyttämisen järjestäminen tällä aikataululla olisi haastavaa. On myös tunnustettu, että isommat oppilaat hyödyntävät välitunneilla mobiililaitteita esimerkiksi lukujärjestyksen seuraamiseen ja virallisten viestien (Wilma) lukemiseen.

Jaamme valtuutettujen huolen myös valokuvaamisen ja videoinnin osalta. Valokuvaamista ja videointia ei voida kouluissa lainsäädännön puitteissa kokonaan kieltää, mutta järjestyssäännöissä voidaan asettaa tarkkarajaisia rajoituksia. Näin ollen Vantaalla toisen henkilön kuvaamiseen koulupäivän aikana tarvitaan aina sekä opettajan että kuvattavan henkilön lupa, ja kuvamateriaalin jakamiseen sosiaalisessa mediassa edellisten lisäksi myös alle 15-vuotiaan henkilön huoltajan lupa. Materiaalin loukkaava käyttö on kielletty.

Näillä toimilla Vantaan perusopetus pyrkii vastaamaan valtuutettujen kanssa jakamaamme huoleen puhelinten ja muiden mobiililaitteiden käytön haittavaikutuksien minimoimiseksi kouluissa.

Kaupunginhallitus 18.6.2025 § 25

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Sirpa Kauppiselle ja Susanna Kaijulle sekä 36 muun valtuutetulle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:

- allekirjoitettu Sirpa Kauppisen ja Susanna Kaijun sekä 36 muun valtuutetun aloite kännykät pois näkyviltä koko koulupäivän ajan Vantaan peruskouluissa

Täytäntöönpano: lakiasiat- ja päätösvalmistelu, esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Vantaa

Lisätiedot:

opetustoimen asiantuntija Päivi Pitkäranta, puh. +358 50 312 1670, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

iltapäivätoiminnan koordinaattori Riikka Hakola, puh. +358 40 6299971, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)